

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců Mgr. Petra Pospíšila a Mgr. Ing. Veroniky Baroňové v právní věci žalobce **R. R.**, zastoupeného JUDr. Radkem Navrátillem, advokátem se sídlem Brno, Rooseveltova 564/6, proti žalovanému **Odvolacímu finančnímu ředitelství**, se sídlem Brno, Masarykova 427/31, v řízení o žalobách proti rozhodnutím žalovaného ze dne 23. 9. 2013, č. j. 23746/13/5000-24700-703359 a č. j. 23745/13/5000-24700-703359,

t a k t o :

- I. Žaloby **se z a m í t a j í**.
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a shrnutí obsahu rozhodnutí správních orgánů

[1] Rozhodnutím ze dne 23. 9. 2013, č. j. 23746/13/5000-24700-703359, žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil platební výměr vydaný Finančním úřadem pro Jihomoravský kraj (dále též „správce daně“) dne 14. 3. 2013 pod č. j. 916155/13/3000-04707-709520. Tímto platebním výměrem správce daně uložil žalobci odvod zadržovaných prostředků státního

rozpočtu republiky ve výši 192 634 Kč. Odvod se týkal splátky návratné finanční výpomoci neuhrazené žalobcem ke dni 30. 11. 2010.

[2] Rozhodnutím ze dne 23. 9. 2013, č. j. 23745/13/5000-24700-703359, žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil platební výměr vydaný správcem daně dne 14. 3. 2013 pod č. j. 915978/13/3000-04707-709520. Tímto platebním výměrem správce daně uložil žalobci odvod zadržovaných prostředků státního rozpočtu republiky ve výši 192 633 Kč. Odvod se týkal splátky návratné finanční výpomoci neuhrazené žalobcem ke dni 30. 11. 2009.

[3] Předmětná návratná finanční výpomoc spočívala v dotaci poskytnuté otci žalobce R. R. (nar. X) na základě *Smlouvy o poskytnutí dotace na rok 1992* ze dne 2. 11. 1992, č. j. 814/92-220, uzavřené s Ministerstvem zemědělství na dotační titul č. 1.1. Podpora vzniku a rozvoje soukromých tržních hospodářství. Dotace byla poskytnuta formou bezúročné půjčky ve výši 2 799 500 Kč, a to na stavbu a stroje. Smlouva byla v průběhu doby doplňována dodatky upravujícími splátkový kalendář. Podle *Dodatku č. 10* ze dne 30. 11. 2005 měl příjemce dotace uhradit splátky návratné finanční výpomoci ke dni 30. 11. 2009 ve výši 192 633 Kč, a ke dni 30. 11. 2010 ve výši 192 634 Kč. Dne 15. 6. 2007 příjemce dotace R. R., nar. X, zemřel.

[4] Dne 21. 11. 2012 žalobce (nar. X) uzavřel s ministerstvem *Dodatek č. 11*, podle jehož článku I. na něj byla převedena předmětná smlouva včetně dodatků. V čl. II tohoto dodatku žalobce uznal svůj dluh co do jeho důvodu i výše. Porušení rozpočtové kázně správce daně zjistil v rámci daňové kontroly zahájené dne 26. 11. 2012.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobách

[5] Ve včas podaných žalobách žalobce shodně uvedl, že po smrti otce za něj uhradil finanční částku ve výši 489 120 Kč. Dopisem ze dne 8. 10. 2007 pak požádal o prominutí neuhrazených splátek. Z titulu předmětné smlouvy byla dosud uhrazena částka 2 495 064 Kč včetně úroků, tj. 76 % z dlužných částek. Stroje a zařízení, na něž byla půjčka čerpána, jsou již zcela účetně i daňově odepsány. Žalobce již od 11. 1. 2012 nepodniká, tedy nepracuje jako soukromý rolník na zemědělských pozemcích. Nyní je veden na příslušném Úřadu práce a byla mu přiznána podpora v nezaměstnanosti. Žalobce mnohokrát žádal o poskytnutí příslušné bonifikace – prominutí zbývajících dluhů, příslušný správní orgán však dosud nerozhodl.

[6] Již v odvolání žalobce namítl, že *Dodatek č. 11* ke smlouvě byl uzavřen v tísní za nápadně nevýhodných podmínek, a že se jednalo o neplatný právní úkon, který se přičil dobrým mravům. Dopisy ze dne 9. 9. 2012 a ze dne 3. 11. 2012 adresovanými Ministerstvu zemědělství vnesl žalobce námitku promlčení nároku dle § 100 a násl. zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník. R. R. starší (nar. X) zemřel X a Ministerstvo zemědělství coby věřitel nepřihlásilo svoji pohledávkou do dědického řízení nebo ji jiným způsobem právně nezabezpečilo.

[7] Na námitku promlčení ministerstvo reagovalo písemným sdělením ze dne 24. 9. 2012, v něm pro případ nepodepsání *Dodatku č. 11* žalobcem poukázalo na řešení věci podle

trestněprávních předpisů. Při následném jednání konaném dne 25. 10. 2012 na ministerstvu v Praze byl žalobce opětovně upozorněn a poučen o negativních následcích pro svoji osobu v případě nepodepsání dodatku.

[8] Žalobce neměl v úmyslu dodatek podepisovat, o čemž svědčí i jeho námitky promlčení. Dodatek by nepodepsal, pokud by na něj nebyl ze strany ministerstva vyvíjen psychický nátlak. Žalobce neměl potřebu, ani jinou motivaci takový dodatek podepisovat, jelikož mu nepřinášel žádná pozitiva, jen závazky pro jeho osobu.

[9] V souvislosti s podpisem Dodatku č. 11 tak nebyly splněny všechny zákonné podmínky právního úkonu pro vznik práv nebo povinností. Nedošlo ke vzniku závazku, kterým by se žalobce zavázal vstoupit do práv a povinností svého otce, což též písemně sdělil ministerstvu. Z důvodu vyšší právní jistoty se žalobce rozhodl také od smlouvy odstoupit, což učinil písemně dne 7. 11. 2013. Neexistuje tak právní titul, na jehož základě bylo napadené rozhodnutí správce daně vydáno.

[10] Z výše uvedených důvodů žalobce navrhl, aby soud rozhodnutí žalovaného zrušil a věci mu vrátil k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného k žalobám

[11] Ve vyjádření k žalobám žalovaný plně odkázal na odůvodnění napadených rozhodnutí, neboť žalobce použil stejné argumenty jako v rámci odvolacího řízení. Dle žalovaného žalobce neuvedl žádné porušení zákona, apeloval spíše na etickou stránku věci. K tvrzení žalobce, že nedošlo k přechodu práv a povinností z předmětné smlouvy na jeho osobu, žalovaný uvedl, že smlouva z roku 1992 měla celkem 10 dodatků, kterými se měnil splátkový kalendář poskytnuté návratné finanční výpomoci. Proto se původně bezúročná půjčka změnila v půjčku se smluvními úroky. Dodatkem č. 11 byl deklarován přechod veškerých práv a závazků vyplývajících ze smlouvy na žalobce z důvodu dědictví. Žalobce nabyl všechna práva i povinnosti příjemce dotace. V článku II dodatku byly uvedeny částky zbývající ke dni uzavření dodatku k uhrazení na splátkách dotace a na smluvních úrocích.

[12] Uvedl-li žalobce, že ke dni 7. 11. 2013 odstoupil od smlouvy, nelze z textu žaloby vyrozumět, zda má na mysli odstoupení od Dodatku č. 11, či zda odstoupil od celé smlouvy ze dne 2. 11. 1992. Smlouva o poskytnutí dotace je ovšem smlouvou veřejnoprávní. Její režim je upraven v části páté zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. Při posuzování vzniku, obsahu a zániku veřejnoprávních smluv se vychází z předpisů, které možnost uzavření této smlouvy zakotvují. Pokud některá otázka smlouvou nebo těmito předpisy řešena není, aplikují se subsidiárně ustanovení soukromoprávních předpisů, s výjimkou ustanovení, jež mají výlučně soukromoprávní charakter. Za takové ustanovení je třeba považovat i ustanovení o možnosti přivodit zánik právního vztahu odstoupením od smlouvy. Pokud tedy žalobce odstoupil od smlouvy či jejího dodatku, je tento úkon platný pouze v případě, že odstoupení od smlouvy umožňoval zákon nebo dohoda stran. Navíc je evidentní, že důsledkem odstoupení od smlouvy může být jen vrácení poskytnutých prostředků, včetně již sjednaných a vzniklých sankcí. Odstoupení od smlouvy nemůže mít ten efekt, že žalobce nebude dlužníkem ze smlouvy o poskytnutí dotace.

[13] Tím se ostatně žalobce nestal podpisem Dodatku č. 11, který mu měl dle názoru žalovaného pouze umožnit žádat o prominutí neuhrazených částek, resp. bonifikaci – prominutí zbývajících dluhu. Dlužníkem ze smlouvy uzavřené v roce 1992 se žalobce stal okamžikem nabytí právní moci usnesení o schválení dohody o vypořádání dědictví ze dne 8. 12. 2008 (nabylo právní moci dne 12. 8. 2009), přičemž již dne 19. 7. 2007 byl žalobce usnesením Okresního soudu ve Vyškově ustanoven správcem části dědictví, a to podniku fyzické osoby podnikající v rostlinné a živočišné výrobě a prodeji těchto produktů, po zemřelém R. R. V rámci běžné správy bylo jeho povinností vést účetnictví, provádět fakturace a úhrady související s podnikáním, včetně splátek předmětné dotace. Z přehledů uvedených v napadených rozhodnutích je patrné, že ke dni uložení odvodů příslušné splátky uhrazeny nebyly.

[14] Námitky žalobce tudíž nevyvrací kontrolní zjištění správce daně. Jedná se převážně o důvody, které lze použít v rámci žádosti o prominutí dle § 44a odst. 10 a 11 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla). Žalobce tuto možnost ohledně odvodu za porušení rozpočtové kázně využil, o žádosti však dosud nebylo rozhodnuto. Žalobci bylo vyměřeno též penále. Žádost o jeho prominutí žalobce dosud také nepodal.

[15] Na základě výše uvedeného žalovaný navrhl, aby soud žaloby zamítl.

IV. Další podání účastníků řízení

[16] V replice k vyjádření žalovaného ze dne 20. 3. 2014 *žalobce* uvedl, že správce daně prováděl daňovou kontrolu s odkazem na Dodatek č. 11, i když žalobce namítal jeho podepsání v tísni za nápadně nevýhodných podmínek. Od otcovy smrti do podpisu Dodatku č. 11 uplynulo více než 5 let. Správce daně, ač si musel být vědom neplnění splátkového kalendáře, nečinil žádné právní kroky, které by vedly k vrácení nesplacené části závazku do státního rozpočtu. Nečinil tak ani přes nabytí právní moci usnesení o schválení dohody o vypořádání dědictví dne 12. 8. 2009. Žalobce byl v roce 2012 neustále vyzýván k podpisu Dodatku č. 11, i když namítal promlčení závazku. Teprve poté, co byl pod různými pohrůžkami, a to i trestněprávními (viz dopis Ministerstva zemědělství ze dne 24. 9. 2012 v reakci na písemnou námitku promlčení) nucen dodatek podepsat, přistoupil správce daně k daňové kontrole. Tato byla zahájena jen čtyři dny po podpisu Dodatku č. 11 žalobcem. Odstoupení od Dodatku č. 11 pak bylo učiněno plně v souladu s platným právním řádem. Žalobce si je přitom vědom následků právního úkonu odstoupení od smlouvy.

[17] *Žalovaný* v duplice ze dne 5. 5. 2014 zdůraznil, že je správcem daně a nikoli poskytovatelem dotace. Konstatoval, že také u odvodu za neoprávněně zadržené prostředky státního rozpočtu republiky musí nejprve existovat vykonatelné rozhodnutí, na základě kterého daňový nedoplatek vznikne. Odvod je pak splatný po doručení a nabytí právní moci platebního výměru a po uplynutí lhůty k plnění v něm uvedené. Teprve tento nedoplatek je pak možné vymáhat daňovou exekucí, tj. postupem dle daňového řádu. K tvrzeným pohrůžkám, a to i trestněprávním, žalovaný uvedl, že primární je v této věci vztah mezi poskytovatelem jakožto věřitelem a otcem žalobce, resp. žalobcem jako dlužníkem. Správce daně jakožto žalovaný je v tomto vztahu pouze v postavení orgánu státní správy, který

spravuje poskytnuté dotační prostředky. Při provádění daňové kontroly u poskytnutých dotací je pak správce daně omezen pouze lhůtou pro stanovení daně, která se počítá od porušení rozpočtové kázně. Tato lhůta byla dodržena.

V. Jednání konané dne 8. 12. 2015

[18] Při jednání zástupce žalobce zdůraznil, že podstatnou je otázka platnosti Dodatku č. 11. Žalobce hodlal dostat závazku. Po splacení 60 % dotace bylo možno požádat o bonifikaci (prominutí dotace). V letech 2007 a 2008 tudíž žalobce za otce uhradil cca 400 000 Kč, poté se domáhal bonifikace, tato mu však poskytnuta nebyla, ačkoli jiní příjemci ji obdrželi. Ministerstvo zemědělství před poskytnutím bonifikace nutilo žalobce převzít po otci závazek. Subjektivita příjemce dotace přitom jeho úmrtím zanikla a ministerstvo se nepřihlásilo do dědického řízení. Předmětný dluh tak již posléze netrval. Dodatek tak žalobce podepsal až po nátlaku ministerstva a v dobré víře, že dojde k udělení bonifikace. Ještě v den podpisu Dodatku č. 11 pak byl dodatek předložen finančnímu úřadu a čtyři dny poté byla zahájena daňová kontrola. Dodatek je neplatný dle § 39, popř. § 49 občanského zákoníku.

[19] Uvedené skutkové okolnosti poté potvrdil i sám žalobce.

[20] Žalovaný konstatoval, že poslední dvě splátky dotace byly splatné až po ukončení dědického řízení. Práva a povinnosti ze smlouvy přitom na žalobce přešly již usnesením o dědictví, neboť podnik žalobcova otce zahrnoval i práva a povinnosti plynoucí ze smlouvy o dotaci. Žalovanému není známo, jak dopadly žalobcovy žádosti o bonifikaci. Žalovaný současně předložil rozhodnutí Generálního finančního ředitelství ze dne 4. 4. 2014, č. j. 17803/14/7000-51000-010198 a č. j. 17833/14/7000-51000-010198, jimiž byly zamítnuty žalobcovy žádosti o prominutí vyměřených odvodů.

[21] Soud konstatoval obsah správního spisu a provedl dokazování listinami předloženými žalobcem, které se nenacházely ve správním spisu. Jednalo se o

- výpisy z bankovního účtu žalobce vedeného u ČSOB ze dne 4. 12. 2007 a 29. 12. 2008, z nichž bylo patrné, že žalobce k rodnému číslu jeho otce uhradil ve dnech 28. 11. 2007 a 28. 11. 2008 dvě splátky předmětné dotace ve výši 288 792 Kč a 200 338 Kč; jak soud ověřil z přehledů splátek a jejich úhrad uvedených v rozhodnutích žalovaného, tyto splátky zde byly zohledněny;
- přípis náměstkyně ministra financí Ing. Dany Trezziové ze dne 2. 11. 2007, týkající se žádosti o prominutí penále za porušení rozpočtové kázně podané ještě jeho otcem;
- dopis ministra zemědělství Mgr. Petra Gandaloviče ze dne 7. 11. 2007, jímž bylo žalobci doporučeno, aby za účelem prominutí zbylých splátek návratné finanční výpomoci kontaktoval příslušnou zemědělskou agenturu s tím, že bonifikaci lze přiznat, jsou-li splněny všechny podmínky; po ukončení dědického řízení bude nutno podat novou žádost a požádat též o převod smlouvy na nového příjemce;
- přípis Ministerstva zemědělství ze dne 24. 9. 2012 nazvaný „*Reakce na uplatnění námítky promlčení Ing. R. R.*“, podle něhož není námitka promlčení důvodná; ministerstvo též

žalobce vyzvalo, aby podepsal dodatek č. 11 smlouvy, nebo bude muset být věc řešena podle příslušných trestněprávních a finančněprávních předpisů;

- protokol z osobního jednání konaného dne 25. 10. 2012, podle něhož žalobce (v zastoupení bratra J. R.) ministerstvu sdělil, že od roku 2007 jim nikdo nesdělil, že je třeba provést převedení smlouvy, protože byl poučen o následcích nepodepsání dodatku č. 11.

[22] Ve správním spisu se vedle uvedené komunikace žalobce s orgány veřejné správy nacházely též dopisy ministrů zemědělství Ing. Ivana Fuksy č. j. 86259/2011-MZE-12143, týkající se převodu smlouvy a bonifikace, Ing. Petra Bendla č. j. 207562/2011-MZE-12143, v němž je uvedeno, že v případě nesouhlasu s převodem musí právní nástupce prostředky příjemce dotace, které má v držení bez odkladu vrátit, pokud tak žalobce neučiní, bude ministr nucen zvážit řešení situace podáním žaloby či odstoupením od smlouvy.

[23] Soud dále ověřil, že na Dodatku č. 11 založeném ve správním spisu se nachází podací razítko finančního úřadu z data 21. 11. 2012.

[24] Soud též konstatoval listinu předloženou mu žalobcem, datovanou dnem 7. 11. 2013, adresovanou žalobcem Ministerstvu zemědělství a nazvanou „*Sdělení o neplatnosti právního úkonu, popř. odstoupení od smlouvy, resp. dodatku č. 11 smlouvy č. 814/92-220 ze dne 2. 11. 1992*“, a související podací lístek, tyto však k důkazu neprovedl. Podle § 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též s. ř. s.), totiž soud při přezkoumání rozhodnutí vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Žalobou napadená rozhodnutí nabyla právní moci dne 23. 9. 2013, k úkonu učiněnému žalobcem vůči poskytovateli dotace až poté tudíž soud nemohl přihlížet.

[25] Z důvodu nadbytečnosti pak soud neprovedl žalobcem navržený účastnický výslech žalobce, neboť žalobci bylo poskytnuto slovo v průběhu řízení, ani výslech žalobcova bratra J. R., který zastupoval žalobce při jednání na Ministerstvu zemědělství dne 25. 10. 2012. Zde vzal soud za dostačující provedení důkazu předloženým „*Protokolem z osobního jednání*“ (viz výše) a tvrzením žalobce, že při tomto jednání mu (prostřednictvím jeho bratra) mělo být mimo jiné sděleno, že v případě nepodepsání dodatku bude muset vrátit celou dotaci.

VI. Posouzení věci soudem

[26] Soud přezkoumal v mezích žalobních bodů napadená rozhodnutí žalovaného, jakož i předcházející rozhodnutí správce daně včetně řízení předcházejících jejich vydání, a shledal, že **žaloby nejsou důvodné.**

[27] V dané věci bylo nesporné, že otci žalobce byla poskytnuta dotace ve formě bezúročné půjčky na základě *Smlouvy o poskytnutí dotace na rok 1992* ze dne 2. 11. 1992, č. j. 814/92-220, uzavřené s Ministerstvem zemědělství na dotační titul č. 1.1. *Podpora vzniku a rozvoje soukromých tržních hospodářství v zemědělství*. V ustanovení čl. 8 smlouvy byla upravena situace v případě úmrtí příjemce dotace:

„V případě, že účelu smlouvy, který vyplývá z výše uvedených Zaměření a Pokynů a dále z obsahu a podmínek příslušných dotačních titulů ve vztahu k předmětu dotace, nelze náležitě dosáhnout z důvodů uvedených v § 6, bodu 4 Prováděcích pokynů je povinen příjemce dotace tuto skutečnost neprodleně oznámit.

V případě úmrtí učiní tak právní nástupce příjemce dotací. V takových případech je možné, souhlasí-li s tím druhá smluvní strana, aby smlouva o poskytnutí dotace byla změněna tak, že do práv a povinností původního příjemce dotace vstoupí nový vlastník či právní nástupce původního příjemce dotace. Pokud druhá smluvní strana s takovou změnou nesouhlasí, je povinna ta právnická či fyzická osoba, která má dotační prostředky v držení, bez odkladu je vrátit na určený účet.“

[28] Po úmrtí původního příjemce dotace (otce žalobce) byla Okresním soudem ve Vyškově pod sp. zn. 23D 330/2007 (právní moc dne 12. 8. 2009) schválena dohoda o vypořádání dědictví ze dne 8. 12. 2008, na základě které žalobce zdědil mj. otcův zemědělský podnik (včetně stavby a strojů, na jejichž pořízení byla dotace poskytnuta), a stal se tak jeho právním nástupcem ve smyslu *Smlouvy o poskytnutí dotace na rok 1992*. Zde je nutno uvést, že Ministerstvo zemědělství se nemuselo přihlásit do dědického řízení, byl-li jeho předmětem podnik, jehož součástí byly práva a závazky plynoucí ze *Smlouvy o poskytnutí dotace na rok 1992*. Na základě čl. 8 smlouvy pak měl žalobce dvě možnosti. Buď za podmínky souhlasu druhé smluvní strany vstoupit do smluvního vztahu místo otce nebo bez odkladu vrátit dotační prostředky, které měl v držení. Žalobce si vybral první možnost a uzavřel *Dodatek č. 11* k původní smlouvě, na základě kterého na něj přešla veškerá práva a povinnosti ze smlouvy. Současně uznal, že z dotace zbývá uhradit ke dni uzavření dodatku na splátkách částka 385 267 Kč a na smluvních úrocích částka 3 853 Kč.

[29] Žalobce namítal, že dodatek nepodepsal dobrovolně – svobodně ve smyslu § 37 občanského zákoníku. Nedostatek svobody vůle k jednání může nastat z důvodu fyzického donucení (např. vede-li někdo druhému ruku při podpisu) nebo v praxi častěji z důvodu psychického donucení (zejména z důvodu bezprávné výhrůžky). Bezprávnou výhrůžku lze charakterizovat jako výhrůžku, kterou je vynucováno něco, co nesmí být vynucováno, přičemž může spočívat v tom, že je vyhrožováno něčím, co hrozící vůbec není oprávněn provést, nebo co sice oprávněn provést je, ale nesmí tím hrozit tak, aby někoho pohnul k určitému právnímu jednání. Není třeba, aby cíl, který je sledován použitím bezprávné výhrůžky, byl sám protiprávní. Musí jít o výhrůžku takového druhu a takové intenzity, aby podle okolností a povahy konkrétního případu u toho, vůči komu jí bylo použito, vzbudila důvodnou bázeň, a výhrůžka musí být adresována tomu, jehož právní úkon se vynucuje, nebo osobám jemu blízkým.

[30] Podlehne-li osoba výhrůžce pouze z důvodu své vysoké bázlivosti (extrémní úzkostlivosti) a výhrůžka by byla nepatrné intenzity, šlo by o platné právní jednání. Musí jít o výhrůžku, která by i rozvážného člověka pohnula k podrobení se vůli hrozící osoby. Výhrůžka není protiprávní, jestliže se hrozí něčím, co je donucovaný povinen provést a vyhrožuje se mu prostředky, které jsou právem aprobované (např. věřitel hrozí dlužníkovi exekucí, když včas nesplní svůj dluh).

[31] V nyní projednávané věci žalobce žádným způsobem neprokázal, že by byl adresátem výše popsané bezprávné výhrůžky, která by měla za následek neplatnost předmětného dodatku. Za takovouto výhrůžku nelze považovat komunikaci žalobce s Ministerstvem zemědělství, a to ani dopis ministerstva ze dne 24. 9. 2012, ve kterém ministerstvo reagovalo na námitku promlčení a ve kterém pouze upozorňuje žalobce, že dále bude postupovat podle právních předpisů (trestního a finančního práva). Dá se říci, že tento projev spadá pod výhrůžky prostředky právem aprobevanými, které byly popsány v předchozím odstavci, a které tudíž nejsou protiprávními. Takovou výhrůžku pak neobsahují ani další listiny doložené žalobcem, tedy ani protokol z osobního jednání ze dne 25. 10. 2012.

[32] Stejně tak v průběhu řízení žalobce žádným způsobem neprokázal, že by předmětný dodatek byl uzavřen v tísní za nápadně nevýhodných podmínek a že by tak měl právo od smlouvy odstoupit ve smyslu § 49 občanského zákoníku. Dle tohoto ustanovení platí, že pokud k subjektivnímu stavu tísně přistoupí i objektivní skutečnost, že úkon byl učiněn za nápadně nevýhodných podmínek, zakládá tato vada právního úkonu právo dotčené osoby od smlouvy odstoupit. Žalobce neprokázal ani tíseň ani nápadně nevýhodné podmínky. Ze skutečnosti, že podepsání dodatku pro něj subjektivně nebylo výhodné, nelze dovozovat tíseň ani existenci objektivní skutečnosti, že byl dodatek uzavřen za nápadně nevýhodných podmínek. Za nápadně nevýhodné podmínky nelze považovat uzavření smlouvy, ve které nástupce toliko uznává dosud neuhrazenou část dotace poskytnuté jeho právnímu předchůdci. Žalobce tedy nebyl oprávněn odstoupit od smlouvy, resp. *Dodatku č. 11*, ve smyslu § 49 občanského zákoníku.

[33] Stejně tak soudu není zřejmé, proč by mělo být uzavření Dodatku č. 11 v rozporu s dobrými mravy a tudíž neplatné ve smyslu § 39 občanského zákoníku. V této souvislosti nutno uvést, že na věc nemá žádný dopad, že majetek pořízený za poskytnuté finanční prostředky již byl daňově i účetně odepsán. Pro věc je též nepodstatným, že žalobce již v roce 2012 nepodnikal, neboť tato okolnost nijak nemůže ovlivnit nástupnictví žalobce do práv a povinností plynoucích ze smlouvy.

[34] Žalobce jako právní nástupce původního příjemce dotace tak byl povinen ve stanovených termínech vrátit prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu, což neučinil, a došlo tak k neoprávněnému zadržení prostředků státního rozpočtu ve smyslu § 30 zákona č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (dále též „rozpočtová pravidla republiky“). Dle § 30 odst. 6 rozpočtových pravidel republiky odvod neoprávněně použitých nebo zadržených částek, jakož i penále, uloží územní finanční orgán.

[35] Předmětem tohoto řízení není penále ani případné prominutí neuhrazených částek dotace. Nynější žalovaný jako správce daně není smluvní stranou předmětné smlouvy, ale pouze na základě právního titulu vyplývající ho z § 30 rozpočtových pravidel republiky provedl odvod neoprávněně zadržených částek. K žalobcem požadované bonifikaci by žalovaný musel přihlídnout, pokud by byla žalobci přiznána, tak se však nestalo.

[36] Jednotlivé pohledávky měly splatnost dne 30. 11. 2009, resp. 30. 11. 2010, a nemohly tak být promlčené již proto, že žalobce je před uplynutím tříleté promlčecí lhůty dne 21. 11. 2012 uznal co do důvodu i výše (viz § 100 a násl. a § 558 občanského zákoníku).

[37] Lze tedy uzavřít, že žalobce svobodně a nikoli v tísni za nápadně nevýhodných podmínek uzavřel *Dodatek č. 11*, čímž i z hlediska čl. 8 smlouvy vstoupil do všech práv a povinností svého otce, původního příjemce dotace, a uznal zbývající dlužnou částku poskytnuté dotace včetně úroků. Jelikož nedodržel stanovený splátkový kalendář, dopustil se zadržení peněžních prostředků ze státního rozpočtu, které je porušením rozpočtové kázně. Správce daně byl proto podle § 30 rozpočtových pravidel republiky ve spojení s § 77 zákona č. 218/2000 Sb. oprávněn platebními výměry uložit odvod neoprávněně zadržených prostředků do státního rozpočtu. Na uvedenou skutečnost nemá vliv, že k daňové kontrole správce daně přistoupil bez většího prodlení po oznámení mu příslušných skutečností ministerstvem. Z materiálního hlediska totiž žalobce do práv a povinností plynoucích ze smlouvy vstoupil již dnem právní moci usnesení o dědictví. Ostatně již v průběhu dědictvého řízení, byť v roli správce dědictví, tehdy splatné úhrady splátek platil.

VII. Závěr a náklady řízení

[38] Krajský soud v Brně tedy shledal námitky žalobce nedůvodnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žaloby jako nedůvodné podle § 78 odst. 7 s. ř. s.

[39] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věcech úspěch neměl (žaloby byly jako nedůvodné zamítnuty), a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Nabytím právní moci tohoto rozsudku pozbývají účinků usnesení ze dne 15. 4. 2013, č. j. 29 Af 82/2013-30 a č. j. 29 Af 83/2013-30, jimiž Krajský soud v Brně přiznal žalobám odkladný účinek.

V Brně dne 8. prosince 2015

JUDr. Zuzana Bystřická, v.r.
předsedkyně senátu